

Bosna i Hercegovina
Republika Srpska

OSNOVNI SUD U BIJELJINI

**AKCIONI PLAN PROVOĐENJA
„STRATEGIJE ZA UNAPREĐENJE RODNE
RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU
BOSNE I HERCEGOVINE“**

Bijeljina, januar 2025. godine

AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU

„STRATEGIJE ZA UNAPREĐENJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PRAVOSUĐU BOSNE I HERCEGOVINE“

Ovim Akcionim planom određuje se plan aktivnosti i predviđaju mjere koje treba preduzeti u cilju implementacije Strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Strategija). Navedenom Strategijom se nastoji skrenuti pažnja pravosudne zajednice u BiH na značaj rodne ravnopravnosti i istovremeno unaprijediti nivo rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH.

Implementacija Strategije vrši se primjenom koncepta *gender mainstreaming-a*, o čemu je Osnovni sud u Bijeljini naročito vodio računa prilikom izrade Akcionog plana. Ovaj koncept podrazumijeva pristup u donošenju politika, koji uzima u obzir interese i potrebe muškaraca i žena, odnosno (re)organizaciju, unapređenje, razvoj i evaluaciju procesa donošenja politika, kroz ugradnju perspektive rodne ravnopravnosti u sve politike na svim nivoima i u svim fazama, od strane aktera koji su obično uključeni u proces donošenja politika.

Rad na uvođenju *gender mainstreaming-a*, kao i svaki drugi rad koji za cilj ima unapređenje kvaliteta, je aktivnost koja se provodi u fazama. Redovna evaluacija i preduzimanje aktivnosti na koje je takva evaluacija ukazala, od ključne su važnosti za održavanje visokog nivoa svijesti o pitanjima rodne ravnopravnosti među svim zaposlenima pravosudne institucije i nosiocima pravosudne funkcije.

Nosioci Akcionog plana.

Nosioci implementacije Akcionog plana su radna grupa za rodnu ravnopravnost imenovana odlukom predsjednika suda a koju čine nosioci pravosudnih funkcija u Osnovnom sudu u Bijeljini i zaposleni u Osnovnom sudu u Bijeljini.

Cilj Akcionog plana.

Akcionni plan Osnovnog suda u Bijeljini ima za cilj sljedeće:

- unapređenje znanja i nivoa svijesti o pojmu roda, rodnim normama, metodi *gender mainstreaming-a*, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi,
- obezbjediti da je radnim procesima u pravosudnim institucijama obuhvaćena pitanja rodne ravnopravnosti i jednakog pristupa pravdi, kao dio ciljeva radnih procesa institucije,
- obezbjediti da se sva lica, koja dođu u kontakt sa pravosudnim institucijama, tretiraju na jednak način, kao i da im se omogući jednak pristup pravdi bez obzira na pol i/ili rod,
- osigurati da sva lica (stranke, svjedoci, profesionalne stranke, vještaci i drugi), koja dođu u kontakt sa pravosudnim institucijama, bilo da je takav kontakt ostvaren usmeno, pismeno ili putem društvenih mreža, smatraju da su pravosudne institucije osnovane na principima rodne ravnopravnosti, te da i muškarci i žene imaju visok nivo povjerenja u pravosuđe.

Sprovedenjem mjera i aktivnosti predviđenih Akcionim planom očekuje se omogućavanje jednakog pristupa pravdi i jednakosti svih građana pred zakonom osiguravanjem nezavisnog, nepristrasnog, profesionalnog, efikasnog i transparentnog pravosuđa.

Plan aktivnosti.

Osnovni sud u Bijeljini u okviru plana aktivnosti predvidio je sljedeće:

- Aktivnosti na temu „rod i kolegijalni odnosi“,
- Aktivnosti na temu „rod i sudsko odlučivanje“ i
- Aktivnosti na temu „rod i korisnici/e (stranke) sudskih usluga“.

Mjere koje treba preduzeti u okviru plana aktivnosti.

U skladu sa ciljevima postavljenih Strategijom, u Osnovnom sudu u Bijeljini redovno će se preduzimati sljedeće aktivnosti:

-informisati nosioce pravosudnih funkcija, službenike suda i ostale radnike, kao i korisnike/korisnice usluga suda, o usvajanju “Strategije za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu Bosne i Hercegovine”,

-sprovesti anonimne ankete sa nosiocima pravosudnih funkcija, službenicima suda i ostalim radnicima na temu ljudskih prava i ravnopravnosti polova, rodnih predrasuda i rodnih stereotipa, govora mržnje, te o šteti koju uzrokuju rodne predrasude i rodni stereotipi, te upotreba seksističkog jezika, posebno u slučajevima nasilja nad ženama i djevojčicama - radi identifikacije rizika,

-pohađati odgovarajuće obuke, seminare za sve sudije na temu ljudskih prava i ravnopravnosti polova, rodnih predrasuda i rodnih stereotipa, govora mržnje, te o šteti koju uzrokuju rodne predrasude i rodni stereotipi, te upotreba seksističkog jezika, posebno u slučajevima nasilja nad ženama i djevojčicama, femicida a sve uz poštovanje nezavisnosti pravosuđa,

-obezbijediti redovne i odgovarajuće obuke svih zaposlenih unutar suda na temu ljudskih prava, ravnopravnosti polova, seksizma, seksističkog govora mržnje, nasilja nad ženama, rodnih predrasuda i rodnih stereotipa, femicida te olakšati prijavljivanje takvog ponašanja unutar pravosudne institucije,

-obezbijediti dostupnost, primjerenost i sigurnost sistema za prijavljivanje slučajeva rodno zasnovanog nasilja; osigurati anonimnost prijave-ukoliko žrtva to traži; smanjiti finansijske troškove ili druge prepreke koje sprečavaju žrtve u prijavljivanju ili procesuiranju slučajeva; preduzeti sve potrebne korake u cilju rješavanja rizika reviktimizacije, odmazde ili osude zbog izvršene prijave,

-redovno provoditi anonimne ankete sa nosiocima pravosudnih funkcija, službenicima suda i ostalim radnicima na temu ljudskih prava i ravnopravnosti polova, rodnih predrasuda i rodnih

stereotipa, govora mržnje, te o šteti koju uzrokuju rodne predrasude i rodni stereotipi, te upotreba seksističkog jezika, posebno u slučajevima nasilja nad ženama i djevojčicama - radi praćenja trenda promjena odnosno rezultata koje provedene mjere daju,

-obezbijediti korisnicima/korisnicama sudskih usluga (strankama, svjedocima, profesionalnim strankama i dr.) da, na dobrovoljnoj osnovi, putem anonimnih anketa, iznesu svoje mišljenje/stav, vezano za pitanja ljudskih prava i ravnopravnosti polova, rodnih predrasuda i rodnih stereotipa, seksističkog jezika, o šteti koju uzrokuju rodne predrasude i rodni stereotipi, te upotreba seksističkog jezika, posebno u slučajevima nasilja nad ženama i djevojčicama, u pravosudnim organima odnosno u kontaktima koje oni imaju sa nosiocima pravosudnih funkcija i službenicima u organima pravosuđa,

-redovno obavještavati zaposlene o postojanju Savjetnika za prevenciju seksualno i rodno zasnovanog uznemiravanja, kao i postupku pristupanja istom,

-u skladu sa mogućnostima putem elektronske pošte ili lično dostavljati sudijama i zaposlenima razne materijale na temu rodne ravnopravnosti (preporuke za čitanje, zvanične statističke podatke, novosti, stručni radovi), te u skladu sa mogućnostima organizovati unutar suda radionice i predavanja na temu rodne ravnopravnosti sa sudijama i zaposlenima,

-podsticati pravna stručna tijela na organizaciju javnih predavanja i drugih događaja da bi se podigla svijest o seksizmu i rodnim predrasudama u pravosudnom sistemu.

Rokovi za realizaciju Akcionog plana.

Rok za realizaciju Akcionog plana je jedna godina za svaku kalendarsku godinu. Na kraju svake kalendarske godine sačinjava se izvještaj o aktivnostima, preduzetim u cilju implementacije Strategije, i postignutim rezultatima, koji se podnosi Visokom sudskom i tužilačkom savjetu BiH uz redovan godišnji izvještaj.

U okviru određenog roka radna grupa će vršiti periodične analize u skladu sa preduzetim aktivnostima.

Plan komunikacije i vidljivost projekta.

Ovaj Akcioni plan će u narednom periodu biti prosljeđen Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine na usvajanje, te će u saradnji sa relevantnim institucijama biti proveden u Osnovnom sudu u Bijeljini.

OSNOVNI SUD U BIJELJINI
Broj: 080-0-Su-25-000 124
Datum: 30. januar 2025. godine

